

मराठवाडा मुक्ती संग्रामाचे अमृत महोत्सवी
वर्ष साजरे करण्याच्या अनुषंगाने कार्यक्रम
आराखडा तयार करणेबाबत.....

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : संकिर्ण-१९२३/प्र.क्र.६१/स्वासैक-१
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २० एप्रिल, २०२३.

संदर्भ :-

1. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- संकिर्ण-१९२२/प्र.क्र.६२/स्वासैक-१, दि.४ मे, २०२२.
2. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-संकिर्ण-१९२२/प्र.क्र.६१/स्वासैक-१, दि. ११ नोव्हेंबर, २०२२.
3. विभागीय आयुक्त कार्यालय, औरंगाबाद यांचे पत्र क्र.जा.क्र.२०२२/संकिर्ण/म.मु.सं.अ.महोत्सव / कावि/ई-५९९८८/३, दि.१२.१२.२०२२.
4. मा.मंत्रिमंडळाच्या दि. २३ मार्च, २०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

निजामी राजवटीतून मराठवाडा विभाग दिनांक १७ सप्टेंबर १९४८ रोजी मुक्त झाल्यामुळे मराठवाडा विभागातील सर्व जिल्हयांमध्ये दरवर्षी १७ सप्टेंबर हा दिवस “मराठवाडा मुक्ती संग्राम दिन” म्हणून साजरा करण्यात येतो. मराठवाडा मुक्ती संग्रामास यावर्षी ७५ वर्ष पूर्ण होत असल्यामुळे महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सन २०२२ च्या पहिल्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनातील अर्थसंकल्पीय भाषणात “मराठवाडा मुक्ती संग्रामाचे अमृतमहोत्सवी वर्ष साजरे करण्यासाठी मराठवाड्यातील आठही जिल्ह्यात मुक्तीसंग्रामाची माहिती देणा-या विविध कार्यक्रमांचे आयोजन, मराठवाड्यातील सर्व मा.मंत्री व मा.पालकमंत्र्याचा समावेश असलेली मंत्रिमंडळ उपसमितीची स्थापना व याकरिता रु.७५.०० कोटी उपलब्ध करून देण्यात येतील” अशी घोषणा केली होती.

२. त्याअनुषंगाने संदर्भ क्र.२) येथील शासन निर्णय दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०२२ अन्वये मा.मंत्री, रोजगार हमी व फलोत्पादन यांचे अध्यक्षतेखाली नव्याने मंत्रिमंडळ उपसमिती गठीत करण्यात आली. सदर मा.मंत्रिमंडळ उपसमितीने तयार केलेला कार्यक्रम आराखडा व रु.७५.१२ कोटीचा खर्च आराखडा दिनांक २३ मार्च, २०२३ रोजीच्या मा.मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यतेसाठी सादर करण्यात आला असता त्यावर चर्चा होऊन मा.मंत्रिमंडळ बैठकीच्या संदर्भ क्र.४ नुसार प्राप्त इतिवृत्तामधील निर्णयानुसार खालीलप्रमाणे सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती :-

शासन निर्णय :-

मराठवाडा मुक्ती संग्रामाचे अमृत महोत्सवी वर्ष साजरे करण्यासाठी दिनांक १७ सप्टेंबर, २०२३ पर्यंत आयोजित करावयाच्या कार्यक्रमांचा आराखडा तयार करण्यासाठी दिनांक २३

मार्च, २०२३ रोजी झालेल्या मा.मंत्रिमंडळ बैठकीत दिलेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने सदस्य सचिव, मा.मंत्रिमंडळ उपसमिती तथा विभागीय आयुक्त, छत्रपती संभाजी नगर यांना खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याच्या सूचना देण्यात येत आहेत :-

१. मराठवाडा मुक्तीसंग्राम अमृत महोत्सवी वर्षात मराठवाडा विभागातील छत्रपती संभाजी नगर, जालना, परभणी, हिंगोली, नांदेड, लातूर, धाराशिव व बीड या आठही जिल्ह्यात वर्षभर विविध कार्यक्रम आयोजित करण्यासाठी सर्व जिल्ह्यांना शक्यतो निधीची समान तरतूद उपलब्ध होईल यादष्टीने प्रस्ताव तयार करावेत.
२. मराठवाडा मुक्तीसंग्राम अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त आयोजित करावयाच्या कार्यक्रमांमध्ये प्रामुख्याने मराठवाडा मुक्ती संग्रामाशी संबंधित सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तावित करावेत.
३. मराठवाडा मुक्तीसंग्रामाबाबत सर्वसामान्य जनतेस प्रेरणा व प्रोत्साहन मिळावे यासाठी मराठवाडा विभागामध्ये योग्य पद्धतीने व योग्य स्थळी एकच समृतिस्मारक प्रस्तावित करण्यात यावे. ज्यासाठी अधिक तरतूद उपलब्ध करून घावी
४. वरील सूचनांनुसार सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी जिल्हानिहाय कार्यक्रम आराखडा तयार करून त्यास संबंधित मा.पालकमंत्री यांची मान्यता घ्यावी.
५. जिल्हानिहाय कार्यक्रम आराखडा तयार करण्याची कार्यवाही झाल्यावर विभागीय आयुक्त तथा सदस्य सचिव, मंत्रिमंडळ उपसमिती यांनी आठही जिल्ह्यांच्या कार्यक्रम आराखडयास मा.मंत्रिमंडळ उपसमितीची मान्यता घेऊन सदर आराखडा शासनास सादर करावा.
२. मराठवाडा मुक्तीसंग्राम अमृत महोत्सवी वर्ष साजरे करण्यासाठी आराखडयातील प्रस्तावित केलेले सांस्कृतिक व ऐतिहासिक स्वरूपाचे कार्यक्रम हे सांस्कृतिक कार्य विभागाकडून राबविण्यात यावेत. त्यानुषंगाने विभागीय आयुक्त यांनी सदर आराखडा सांस्कृतिक कार्य विभागास सादर करावा.
३. सदर शासन निर्णय हा दिनांक २३.०३.२०२३ रोजी मा.मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.mahaashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२३०४२०१८३५४२९००७ असा आहे. हा शासन निर्णय डीजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ.अ. परब)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री, रोजगार हमी व फलोत्पादन तथा अध्यक्ष, मा.मंत्रिमंडळ, उप समिती.
५. मा.पालकमंत्री, छत्रपती संभाजी नगर, जालना, परभणी, बीड, धाराशिव, नांदेड, लातूर, हिंगोली.
६. मा.विरोधी पक्षनेता विधान परिषद / विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
७. मा.सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
८. सर्व मा.विधानमंडळ सदस्य, विधानभवन मुंबई.
९. प्रधान सचिव, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०.विभागीय आयुक्त, छत्रपती संभाजी नगर.
- ११.जिल्हाधिकारी, छत्रपती संभाजी नगर, जालना, परभणी, हिंगोली, नांदेड, लातूर, धाराशिव व बीड.
- १२.निवड नस्ती/स्वासैक-१.